

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

par *EMIR* pretprocikliskuma maržas pasākumiem centrālajiem darījumu partneriem

Satura rādītājs

I. Piemērošanas joma.....	2
II. Normatīvās atsauces un saīsinājumi	2
III. Mērķis	3
IV. Atbilstība un ziņošanas pienākumi	3
V. Pamatnostādnes	4
V.1. Regulārs procikliskuma izvērtējums.....	4
V.2. PPC maržas pasākumu piemērošana visiem būtiskajiem riska faktoriem	5
V.3. Maržu rezerves pilnīga izmantošana saskaņā ar RTS 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu	6
V.4. Maržas apakšējā robežvērtība saskaņā ar RTS 28. panta 1. punkta c) apakšpunktu .	6
V.5. Maržas parametru informācijas atklāšana.....	6

I. Piemērošanas joma

Kam paredzētas šīs pamatnostādnes?

1. Šīs pamatnostādnes ir adresētas saskaņā ar *EMIR* 22. pantu norīkotajām kompetentajām iestādēm, kas pārrauga saskaņā ar *EMIR* 14. pantu atļautos CDP.

Ko nosaka šīs pamatnostādnes?

2. Šīs pamatnostādnes ir saistītas ar procikliskuma ierobežošanas maržas prasību piemērošanu saskaņā ar *EMIR* 41. pantu, *RTS* 10. un 28. pantu.

Kad šīs pamatnostādnes stājas spēkā?

3. Šīs pamatnostādnes piemēro no 2018. gada 3. decembra.

II. Normatīvās atsauces un saīsinājumi

Normatīvās atsauces

EVTI Regula

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK¹

EMIR

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem²

RTS par CDP

Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 153/2013 (2012. gada 19. decembris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par prasībām centrālajiem darījumu partneriem³

---

¹ OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.

² OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.

³ OV L 52, 23.2.2013., 41. lpp.

Saīsinājumi

PPC maržas pasākumi	Pretprocikliskuma maržas pasākumi saskaņā ar RTS 28. pantu
CDP	Centrālie darījumu partneri, kas atļauti saskaņā ar <i>EMIR</i> 14. pantu
Kompetentā iestāde/ Valsts kompetentā iestāde (VKI)	Saskaņā ar <i>EMIR</i> 22. pantu norīkota iestāde
EK	Eiropas Komisija
<i>EMIR</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem
EVTI	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
ESRK	Eiropas Sistēmisko risku kolēģija
RTS	CDP regulatīvie tehniskie standarti, t. i., Komisijas 2012. gada 19. decembra Deleģētā regula (ES) Nr. 153/2013, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par prasībām centrālajiem darījumu partneriem

III. Mērķis

- Šo pamatnostādņu mērķis ir noteikt konsekventu, efektīvu un lietderīgu uzraudzības praksi EFUS un nodrošināt vienotu, vienveidīgu un konsekventu *EMIR* 41. panta un RTS 10. un 28. panta piemērošanu saistībā ar CDP maržu procikliskuma ierobežošanu.

IV. Atbilstība un ziņošanas pienākumi

Pamatnostādņu statuss

- Saskaņā ar EVTI Regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm ir jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu atbilstību šīm pamatnostādņēm.
- Kompetentajām iestādēm, kurām šīs pamatnostādnes piemērojamas, tās būtu jāievēro, tās attiecīgi iestrādājot savā juridiskajā vai uzraudzības regulējumā.

Ziņošanas prasības

7. Divu mēnešu laikā no dienas, kad šīs pamatnostādnes publicētas EVTI tīmekļa vietnē visās ES oficiālajās valodās, kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, jāpaziņo EVTI, vai tās i) ievēro, ii) neievēro, bet plāno ievērot, vai iii) neievēro un neplāno ievērot šīs pamatnostādnes.
8. Neievērošanas gadījumā kompetentajām iestādēm arī divu mēnešu laikā no dienas, kad šīs pamatnostādnes publicētas EVTI tīmekļa vietnē visās ES oficiālajās valodās, jāpaziņo EVTI arī pamatnostādņu neievērošanas iemesli.
9. Paziņojumu veidne ir pieejama EVTI tīmekļa vietnē. Pēc veidnes aizpildīšanas to nosūta EVTI.

V. Pamatnostādnes

V.1. Regulārs procikliskuma izvērtējums

10. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP definē kvantitatīvus rādītājus, lai izvērtētu maržas, ieskaitot maržas papildinājumus, saistībā ar maržas procikliskumu. CDP var definēt savus rādītājus, un tiem vienoti būtu jāizvērtē ilgtermiņa un īstermiņa stabilitāte, tajā skaitā — salīdzinot ar tirgus svārstīguma rādītājiem, un maržu konservatīvisms⁴. Rādītāji ir, piemēram:
  - Īstermiņa stabilitāti var mērīt, izmantojot tādus rādītājus kā maržas izmaiņas noteiktā laikposmā vai maržas standartnovirze;
  - Ilgtermiņa stabilitāti var uzraudzīt, izmantojot tādu rādītāju kā maržas maksimuma un minimuma attiecība noteiktā laikposmā;
11. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP regulāri piemēro rādītājus, lai izvērtētu tā maržas prasību procikliskumu, kā arī no jebkuriem būtiskiem maržas pārskatīšanas priekšlikumiem izrietošo varbūtējo procikliskumu pirms šādas pārskatīšanas veikšanas. Izvērtējuma ietvaros CDP būtu jāņem vērā tā piedāvāto produktu īpašības un tā biedri, kā arī riska vadības prakse.
12. Ja rādītāji liecina, ka no maržas pasākumiem izriet procikliska iedarbība, kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP pārskata PPC maržas pasākumu piemērošanu un veic attiecīgas politikas korekcijas, lai nodrošinātu procikliskās iedarbības pienācīgu risinājumu.

---

⁴ Kopumā CDP būtu jāapsver rādītāji, lai izvērtētu tā maržas prasību stabilitāti un to konservatīvismu.

13. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP izstrādā PPC pasākumu pārskatīšanas politiku. Minētajā politikā būtu jānorāda vismaz šāda informācija:

- (a) gatavība uzņemties risku attiecībā uz maržu procikliskumu, piem., vērienīga maržas pieauguma pieļaujamā robežvērtība;
- (b) kvantitatīvie rādītāji, kurus tas izmanto tā maržu procikliskuma izvērtēšanai;
- (c) izvērtēšanas biežums;
- (d) iespējamās darbības, ko tas varētu veikt, lai risinātu mērījumu rezultātus, un
- (e) pārvaldības sistēma attiecībā uz mērījumu rezultātiem, kā arī saistībā ar šiem rezultātiem ierosināto veicamo darbību atļaušanu.

14. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP saskaņā ar RTS 12. pantu glabā reģistrētos datus par tā veikto pārskatīšanu, ieskaitot aprēķinātos rādītājus, kā arī par darbībām, kas veiktas konstatējumu risināšanai.

V.2. PPC maržas pasākumu piemērošana visiem būtiskajiem riska faktoriem

15. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP nodrošina, lai PPC maržas pasākumus piemērotu vismaz visiem būtiskajiem riska faktoriem, kas varētu izraisīt vērienīgas maržu izmaiņas, attiecīgā gadījumā ietverot ārvalstu valūtas izmaiņas, implicētā svārstīguma izmaiņas, termiņa starpību un portfeļa maržu kompensācijas. Šaubu novēršanas nolūkā CDP var piemērot PPC maržas pasākumus produkta vai portfeļa līmenī, ja šāda piemērošana risina visus būtiskos riska faktorus, kas izmantoti maržas aprēķināšanā.

16. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP, kas izvēlas piemērot maržu rezervi saskaņā ar RTS 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu nelineāriem produktiem, piemēram, iespējas līgumiem, piemēro rezervi riska faktoru līmenī, nevis tieši palielina maržas par 25 %.

17. Piemērojot PPC maržas pasākumus riska faktoru līmenī, CDP var izmantot dažādus PPC maržas pasākumus dažādiem riska faktoriem vai piemērot vienu un to pašu PPC maržas pasākumu visiem riska faktoriem. Ja CDP izvēlas izmantot vienu un to pašu PPC maržas pasākumu visiem riska faktoriem, šim mērķim tas var piemērot pasākumu katram faktoram atsevišķi vai izmantot iekšēji saskanīgus scenārijus dažādiem riska faktoriem.

V.3. Maržu rezerves pilnīga izmantošana saskaņā ar RTS 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu

18. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP, kas izvēlas piemērot maržu rezervi vismaz 25 % apmērā no aprēķinātās maržas, izstrādā un uztur dokumentētu politiku un procedūras, kas nosaka apstākļus, kuros rezervi var īslaicīgi pilnīgi izmantot. Šai politikai un procedūrām būtu jānosaka vismaz:

- (a) rādītāji un robežvērtības, attiecībā uz kurām CDP uzskata, ka maržu prasības būtiski paaugstinās un kuru dēļ varētu būt nepieciešams pilnīgi izmantot maržu rezervi;
- (b) maržu rezerves papildināšanas nosacījumi pēc tās pilnīgas izmantošanas, un
- (c) pārvaldības sistēma, kas attiecas uz maržu rezerves pilnīgas izmantošanas un papildināšanas atļaušanu.

V.4. Maržas apakšējā robežvērtība saskaņā ar RTS 28. panta 1. punkta c) apakšpunktu

19. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP izvairās no modelēšanas procedūrām, piemēram, dažādu koeficientu izmantošanas atskaites periodā, kas samazinātu 10 gadu vēsturiskā atskaites perioda izmantošanas efektivitāti maržas apakšējās robežvērtības aprēķināšanā, piemērojot PPC maržas pasākumu RTS 28. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

20. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP nodrošina, ka maržas apakšējā robežvērtība tiek aprēķināta tā, lai ievērotu *EMIR* un RTS noteiktās prasības, tostarp atbilstību RTS 24., 26. un 27. pantam.

21. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP aprēķina arī maržas apakšējo robežvērtību tikpat bieži kā veicot parasto maržu aprēķināšanu, izņemot, ja CDP citādi pierāda, ka maržas apakšējā robežvērtība saglabās stabilitāti ilgstošā laikposmā līdz maržas apakšējās robežvērtības pārrēķināšanai.

V.5. Maržas parametru informācijas atklāšana

22. Atbilstīgi RTS 10. pantam kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka ikviens to pārraudzītais CDP publiski atklāj informāciju par maržas prasību aprēķināšanā izmantotajiem modeļiem. Atklātajai informācijai būtu jāietver vismaz šāda CDP definēta informācija par katru izmantoto maržas modeli:

- (a) ticamības intervāls;
- (b) atskaites periods;

- (c) likvidācijas periods;
  - (d) saskaņā ar RTS 27. pantu veiktās maržas kompensēšanas aprēķinos izmantotie parametri un metodika;
  - (e) informācija par maržu aprēķināšanā izmantotajiem modeļiem, piemēram, kvantitatīvā metodika (piem., *VaR* modeļa veids), pieeja šo modeļu un to formulu korekcijai vai papildinājumiem, un
  - (f) pieņemtie PPC maržas pasākumi un izvēlēto PPC maržas pasākumu piemērošanā izmantotā metodika un parametri. Jo īpaši:
    - (i) CDP, kas pieņem RTS 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu, būtu jāatklāj informācija par izveidoto procentuālo rezervi papildus maržas prasībām, kā arī tās pilnīgas izmantošanas un papildināšanas nosacījumiem;
    - (ii) CDP, kas pieņem RTS 28. panta 1. punkta b) apakšpunktu, būtu jāatklāj informācija par pieeju attiecībā uz stresa novērojumu atvasināšanu un šo novērojumu iekļaušanu maržas prasību aprēķināšanā, un
    - (iii) CDP, kas pieņem RTS 28. panta 1. punkta c) apakšpunktu, būtu jāatklāj informācija par pieeju attiecībā uz 10 gadu maržas zemākās robežvērtības aprēķiniem.
23. Atklātajai informācijai vajadzētu būt pietiekami detalizētai, lai ļautu atveidot rezervju aprēķinus un paredzēt vērienīgas maržu pārskatīšanas gadījumus.